

Obsah zprávy z návrhu územního systému ekologické stability krajiny pro cvičení z Aplikované fyzické geografie

M. Culek

Výsledná zpráva bude obsahovat:

1. Mapa v podrobnosti odpovídající měřítku 1:10 000 či podrobnější. V ní bude zakresleno:

1.1. Hranice řešeného území

1.2. STG řešeného území – jako podtisk v mapě, STG budou vyhraničeny a popsány svými kódy, např. 3AB5b.

1.3. Vymezená tzv. kostra ekologické stability krajiny – tedy ekologicky relativně stabilnější segmenty, rozlišeno do 2 kategorií: A – nejcennější segmenty, tj. nejpřirozenější lesy a nejpřirozenější travní porosty či mokřady, rybníky (pokud se vyskytují). B – další ekologicky nadprůměrně hodnotné segmenty. Dále budou vyznačeny nejproblematictější plochy: C - zdevastované plochy nevhodné dlouhodobě pro návrh ÚSES (např. velké lomy, pískovny, staveniště, skládky odpadů ....). Nemusíte zakreslovat zástavbu či silnice, pokud už jsou uvedeny v podkladové mapě. D – lokality dle územních plánů a místních studií či dalších informací uvažované pro výstavbu, těžbu atd., tedy perspektivně nevhodné pro realizaci ÚSES. Je-li však kvůli STG nebo migračním trasám tímto směrem přes tyto plochy ÚSES nutno vést a nelze např. biokoridory kvůli zásadně jiným stanovištím vést jinudy, navrhněte je v této, byť konfliktní trase. Do textové zprávy pak napíšete zdůvodnění.

1.4. ÚSES regionálního a nadregionálního významu, převzatý z podkladů Ministerstva pro místní rozvoj či ZÚR, dle detailního zpracování vašeho území však upřesněný, či s většími návrhy na změny. Ty budou graficky odlišeny, a to tak, aby bylo zřejmé, co je váš finální návrh a co původní převzatý.

1.5. Vámi navržená biocentra a biokoridory lokálního významu. Jejich hranice budou vykresleny co nejpresněji. Biocentra budou očíslována (např.: BC_1) a podle místních tratí navržena jejich jména. Biocentra lokálního významu budou vymezena i v případných biokoridorech regionálního a nadregionálního významu – prostudujte si jejich parametry. Biokoridory budou také očíslovány, ale nebudou pojmenovávány. Např. BK_1, BK_2 atd. Biocentra budou graficky rozlišena na 3 typy: A - biocentrum (plně) funkční – vyhovující ekosystém i plocha, značí se souvislou zelenou obvodovou linií tak, aby biocentrum bylo na mapě dobře zřetelné. B – částečně funkční – částečně nevyhovující ekosystém nebo nedostatečná plocha současného segmentu v krajině (tj. např. smrková monokultura tam, kde má být bučina, nebo kvalitní lužní lesík, ale místo 3 ha má jen 1,5 ha), značí se nesouvislou obvodovou linií zelenou barvou. C - biocentrum prakticky neexistující, které je tedy z hlediska aktuálního stavu možno umístit zde nebo jinde (tam i tam je širý kukuřičný lán). Neexistující biocentra se značí nesouvislou linií obvodu a červenou barvou. Biokoridory neexistující (onen širý kukuřičný lán) se přes takovou plochu značí červenou linií s šipkami na obě strany. Šipky končí v místech, kde již je biokoridor převážně funkční nebo je alespoň jasné, kudy musí vést. Je-li biokoridor převážně funkční (např. víceméně souvislé dostatečně široké břehové porosty podél toku, široká mez zarostlá porostem lesního charakteru, kvalitní louka, budete-li v území navrhovat i luční biokoridory a biocentra), vyznačíte jej slabší obvodovou přerušovanou zelenou linií, což často asi splyne do jedné přerušované čáry. Můžete ale zkusit v tomto případě i jinou grafiku, tak aby bylo vidět, co v mapě je v místě vašeho návrhu biokoridoru. V lesích biokoridory vedte v zelené barvě ať jsou lesy jakékoliv, zkuste respektovat kromě STG i reliéf a není-li to na závadu kvalitě navrženého biokoridoru, tak i trvalé rozdělení lesa (např. hranice porostů). Není vhodné biokoridory obecně a ani v lesích trasovat podél silnic.

1.6. Naznačená biocentra a biokoridory v blízkosti vašeho území (např. převzatý regionální ÚSES) a směry pokračování vašich biokoridorů za hranicí řešeného území (měli byste být schopni vysvětlit, jak bude ÚSES pokračovat dále za hranicí vašeho území).

1.7. Mapa samozřejmě bude mít všechny další náležitosti, co má mapa mít. Mapu můžete dodat papírovou nebo v některém obrázkovém formátu, ne v shp. Nekvalitně zpracované mapy budou muset vrátet.

2. Textová část bude mít charakter středně dlouhého vysvětlujícího textu, cca 10 stran Wordu. Bude obsahovat:

2.1. úvodní údaje (autora, oblast, názvy, datum, místo atd.)

2.2. popis území (cca 3 strany) – základní údaje a především skutečnosti důležité pro návrh ÚSES (ekologický stav území, problémy, výhody ....). Velmi stručný popis převzatých biochor, bioregionů. Charakteristiku kostry ekologické stability krajiny – tj. vybraných ploch, o jaké jde ekosystémy, jejich kvalita, ohroženost ... Zda již byl k dispozici nějaký návrh ÚSES v řešeném území.

2.3. seznam STG (s názvy) v území vymezených, s vyhodnocením, zda se již vyskytují v dostatečné ploše v případných biocentrech regionálního či nadregionálního významu.

2.4. Charakteristiku vaší koncepce návrhu ÚSES – proč jste navrhli ÚSES takto, jaké cíle jste návrhem sledovali, např. migrace, či podporu některých funkcí případných chráněných území atd., atd.... či jak jste doplňovali takové trasy na síť – toto je jedna z nejdůležitějších částí.

2.5. Seznam biocenter a STG v nich obsažených

2.6. Vyhodnocení zastoupení STG v biocentrech – kolikrát které STG, zda v dostatečných plochách, či dostatečné kvalitě.

2.7. Charakteristiku problémů návrhu ÚSES – např. konflikty s překročením dálnice, velké rozvojové plochy v územních plánech, plánovaná těžba nerostných surovin, ale třeba i nevhodný stav lesů a ekologicky hodnotnějších území celkem – např. na jižní Moravě sice vyznačíte jako kostru ekologické stability i akátové lesíky, které jsou přece jen vhodnější pro návrh biocentra než chemické kukuřičné pole, ale celkově se může stát, že i ty nejcennější plochy jsou ekologicky podprůměrné a tak i výsledná biocentra vámi navržená jsou zatím spíše na papíře (nebo v počítači ☺), než ve skutečnosti. Případně, že nějaké STG v návrhu ÚSES zcela chybí, tak vysvětlení proč a návrh řešení (třeba za hranicí vašeho území).

2.8. Návrh na úpravu území, aby ÚSES mohl dobře fungovat (tedy nejen vlastní ÚSES, ale i toho co jeho funkci v okolí může ovlivňovat – může jít o potřebu výstavby zelených mostů přes dálnice, zrušení odvodnění nějaké plochy, návrh na vybudování nebo zrušení nějaké vodní plochy, vybudování protierozních mezí nad biokoridorem aby nebyl devastován erozí a splachy z polí, změna hospodaření v lesích, atd ....

2.9. Minimálně 3 fotografie (nejlépe vlastní) dokumentující stav řešeného území, popř. již realizované (vysazené) biokoridory, atd...

Textovou zprávu můžete dodat papírovou nebo elektronickou. Předběžné návrhy ÚSES i návrhy textové zprávy můžete kdykoliv po domluvě přijít konzultovat. Práci je nutno odevzdat nejméně 5 dní před zkouškou, podle ní se budou udělovat zápočty. Proto doporučuji ji odevzdat dříve, aby byl časový prostor ještě na případné změny a opravy. Tak ať se daří, těším se na výsledek. M.C.